



## Projekter fra Fyn og Ærø viser nye veje til mere livskvalitet

*Rue Mejeri i Morud skal være kulturcenter og lokalt mødested. En ny gangsti og udsigtsplatform skal gøre Molehovedet i Assens mere attraktivt for udflugter og fritidsaktiviteter. Og på Ærø vil en lokal projektgruppe bygge havnens gamle benzinhus om til bl.a. omklædning og sauna for byens vinterbadere. Sådan lyder visionerne bag tre projekter fra Fyn og Ærø, som nu modtager støtte til videreudvikling gennem Stedet Tæller - Realdanias kampagne for yderområderne. Hver på deres måde viser de udvalgte projekter nye veje til lokal udvikling og bedre livskvalitet - og de er udvalgt blandt 88 ansøgninger fra yderområder fordelt over landet.*

23. januar 2014

Kampagnesekretariatet  
Borgergade 111  
DK - 1300 København K

T: +45 33 33 99 10  
E: info@stedet-taeller.dk

www.stedet-taeller.dk

"Vi er glade for de gode, solide projektidéer vi har modtaget fra Fyn og Ærø. De tre, udvalgte projekter vidner om, at findes masser af engagerede, lokale kræfter, som står parat til at aktivere de særlige kvaliteter og potentialer, man kun finder på de kanter. I Realdania ser vi frem til at følge den videre udvikling, af idéerne," siger Karen Skou, der er programchef i Realdania.

Projekterne er udvalgt gennem Stedet Tæller - Realdanias kampagne for yderområderne. Frem til 2016 støtter kampagnen udvikling og realisering af konkrete, fysiske projekter, som udnytter yderområdernes særlige, stedbundne potentialer til at skabe dynamik og lokal livskvalitet. Og netop det er projekterne fra Fyn og Ærø fine eksempler på, mener Karen Skou.

### Potentialer på Fyn og Ærø skal frem i lyset

De tre projektidéer, som nu modtager støtte til videreudvikling gennem kampagnen, sætter alle fokus på udvikling og formidling af Fyn og Ærøs særlige potentialer: I Morud har en lokal forening og ejendommens ejer taget initiativ til at omdanne det næsten 100 år gamle Rue Mejeri til kulturelt center og lokalt mødested. I Assens er planen at udvikle Assens Havn som ramme om rekreative aktiviteter med udgangspunkt i en planlagt renovering af molehovedet. Og på Ærø drømmer vinterbaderne om at omdanne havnens gamle benzinhus til omklædningsrum, toilet, bad og sauna.

"I Realdania tror vi på, at særlige steder og herlighedsværdier kan udnyttes til at hæve livskvaliteten for de lokale beboere og den rekreative værdi for os alle. Projektidéerne fra Fyn og Ærø er hver især inspirerende eksempler på, hvordan det kan gøres," uddyber Karen Skou.

### 26 projekter skal inspirere til lokal udvikling

Projekterne fra Fyn og Ærø er udvalgt blandt 88 ansøgninger. I alt modtager 26 projekter fra yderområder fordelt over landet nu støtte til videreudvikling.

Projekterne modtager mellem 50.000 kr. og 125.000 kr. – alt efter projektets størrelse og kompleksitet – til videreudvikling. Efterfølgende vil op mod halvdelen af de 26 projektidéer i løbet af efteråret 2014 få tildelt midler til realisering. Der er gennemført to ansøgningsrunder i den samlede kampagne, hvor kommuner, ildsjæle, turismeerhverv og andre yderområdeaktører har haft mulighed for at byde ind.

Se alle projekter på [www.stedet-taeller.dk](http://www.stedet-taeller.dk)

### Yderligere oplysninger

Karen Skou, programchef i Realdania, telefon 70 11 66 66  
Kirstine Cool, rådgivningschef i Dansk Bygningsarv, telefon 25 34 27 25



## FAKTA

### Om projekterne fra Fyn og Ærø:

#### 360 grader havn og bælt – molehovedet i Assens

*Panoramaudsigten fra molehovedet ved Assens er spektakulær, men som det er i dag, kan udsigten ikke opleves af alle og en forestående renovering af molen, giver anledning til en nytænkning af molen. Assens Kommune ønsker, at molen udvikles i høj kvalitet. En ny gangsti og udsigtsplatform skal være med til at udvikle molen og havnen som ramme om rekreative aktiviteter, samtidig med at tilgængelighed og sammenhæng mellem havn og by forbedres.*

#### Frit udsyn

Fra molehovedet ved indsejlingen til Assens kan man opleve en 360 grader panoramaudsigt til Årø og Bågø, til Mariendal Gods, til Assens' historiske bykerne og til havnen og næsset. Som det er i dag, rummer området en aktiv erhvervshavn, by, skibsværft, campingplads, marina, ferieboliger og en række søsportsforeninger. Både turister, foreninger, borgere og erhverv bidrager allerede til livet omkring havnen, og stedet har derfor potentiale til at rumme bedre faciliteter og bedre sammenhæng med byen.

Nu skal havnens vestlige dækmole renoveres, og i samarbejde med en større gruppe lokale aktører ønsker Assens Kommune nu at benytte lejligheden til at udvikle havnens potentialer til rekreative formål, turisme og erhverv.

#### Sammen om havnen

Nu er idéen på stedet at gøre udsigten tilgængelig for alle ved at skabe en gangsti langs dækmolen og en udsigtsplatform på molehovedet. Herfra kan borgere og turister få mulighed for at betragte sceneriet lidt på afstand. Og herfra kan man få oplevelsen af at være på havet - alt imens man har fast grund under fødderne. Målet er også, at projektet skal binde de eksisterende projekter på havnen sammen og skabe en samlet vision for stedet.

"I Assens arbejder vi netop nu med en sammenhængende vision for havnens udvikling. Med Realdanias bevilling får vi mulighed for virkeligt at kvalificere et af nedslagsområderne og udvikle nye, spændende oplevelser for både lokale og turister," siger Søren Steen Andersen, borgmester i Assens Kommune.

#### Beskedent indgreb – stor værdi

Projektet er udvalgt til videreudvikling i Stedet Tæller, fordi det bidrager til at gøre havneområdet mere tilgængeligt og giver en grund til at besøge havnen. Gennemføres projektet, kan det vise, hvordan man med et relativt beskedent indgreb kan skabe stor værdi – både for lokale beboere og for områdets gæster.

#### FAKTA:

- / Status: Projektet er udvalgt til videreudvikling.
- / Vision: Udvikling af molehovedet til rekreative, turismemæssige og erhvervsmæssige aktiviteter.
- / Hovedgreb: Anlæg af sti og udsigtsplatform samt formidling af stedets potentialer.
- / Organisation: Assens Kommune i samarbejde med Assens Søsportscenter, Assens Sejlklub, Assens Marina og Assens Havn

### Yderligere oplysninger

Anders Dam, Planlægger i Assens Kommune, telefon 51 32 79 67

#### Fra benzin- til badehus på Ærøskøbing Strand

*Ærøskøbings badeanstalt blev nedlagt i 1912, og nutidens vinterbadere på Ærø mangler ordentlige forhold til omklædning. Nu ønsker en lokal projektgruppe at genanvende havnens gamle benzinhus til omklædningsrum, toilet, bad og sauna, så havbadeforholdene forbedres for alle – året rundt. Projektet kan bringe by og havn bedre sammen og skabe nyt liv i det historiske havnemiljø.*

I 1888 blev en flydende badeanstalt opført i havnebassinet i Ærøskøbing Havn. Hvert år, når badesæsonen var forbi, blev anstalten slæbt ind i havnen, hvor den overvintrede, og sådan blev det ved indtil 1912, hvor badning og svømmeundervisning blev flyttet fra havnen og ud til stranden. I dag er det stadig muligt at se, hvor badeanstalten lå, og vandet er både rent og dybt nok til alle former for svømning og udspring. Samtidig udgør Ærøskøbing Havn et velbevaret miljø med en tæt fysisk forbindelse til velbevarede, prisbelønnede købstad.

I dag holder byens aktive vinterbadeklub til på stedet og bidrager til livet på havnen. Nutidens vinterbadere har hårdt brug for omklædningsfaciliteter, men da rammerne for, hvordan man må bygge i den velbevarede, prisbelønnede købstad er meget restriktive, øjner klubben i stedet muligheden for at genanvende et funktionstømt hus til formålet.

#### Fælles base for vinterbadere

Projektet skal skabe et godt og nært sammenhold for De Ærøske Vinterbadere ved at opføre en indendørs fælles base for foreningen i et nedlagt benzinhus opført i 1927. At generere mere aktivitet og liv langs havnen i vintermånederne er projektets overordnede vision.

Konkret skal et tidligere benzinhus transformeres til omklædningsrum, toilet og bad og sauna samt en lille kaffekrog. Idéen er også at etablere en badebro fra huset langs med havnemolen, så havbadeforholdene forbedres - for vinterbadere såvel som for turister og havnens gæster i det hele taget.

"De Ærøske Vinterbadere vil transformere et gammelt benzinhus til et badehus og skabe et socialt samlingspunkt på havnen i vinterperioden samt etablere en badebro fra huset langs med havnemolen. Jubelen over at vores projekt er blevet udvalgt understreges af, at interessen for vinterbadning på øen er stigende – også hos de yngre årgange," siger Ulla Graham, De Ærøske Vinterbadere.

Projektgruppen fik udviklingsstøtte i kampagnens første ansøgningsrunde.

#### Vinterbadning som afsæt for udvikling

Projektet er udvalgt til videreudvikling, fordi det viser, hvordan en funktionstømt bygning kan blive et socialt samlingspunkt. Realiseres projektet, kan det skabe mere liv i et historisk havnemiljø og vise, hvordan vinterbadning kan blive omdrejningspunkt for ny udvikling.

#### FAKTA:

- / Status: Projektet er udvalgt til videreudvikling.
- / Vision: At skabe aktivitet og liv på havnen og forbedre forholdene for vinterbadere.
- / Hovedgreb: Omdannelse af benzinhus til omklædningsfaciliteter samt etablering af badebro.
- / Organisation: De Ærøske Vinterbadere i dialog med Ærø Kommune.



### Yderligere oplysninger

Ulla Graham, Foreningen de Ærøske Vinterbadere, telefon 61 71 27 73

#### Kulturmejeriet

*I den nordfynske by Morud har en lokal forening i samarbejde med ejendommens ejer taget initiativ til at omdanne det næsten 100 år gamle Rue Mejeri til et kulturelt center. Byen er kommunens hurtigst voksende, og der er en stor efterspørgsel efter kulturelle aktiviteter.*

#### Lokalt engagement på nordfynsk

I et kuperet og naturskønt område ved Langesøskovene på Nordfyn ligger Morud. Byen er den hurtigst voksende på Nordfyn, og der hersker en optimistisk og dynamisk pionerånd blandt byens 1650 indbyggere. Området huser mange børnefamilier og tilbyder gode muligheder for idrætsaktiviteter, men mangler i høj grad kulturelle tilbud.

I 2010 foreslog den lokale forretningsmand Jørgen Mortensen at anvende Rue Mejeri som center for kulturel aktivitet, og året efter dannedes Foreningen Mejeriet. Gruppen rensede samme år mejeriet indvendigt, og i dag bruges bygningen som opbevaringssted og udlevering af lokale økologiske grøntsager til en fast kundekreds. Der er blevet gennemført en del arrangementer i den tomme rustikke bygning, men uden opvarmning- og toiletfaciliteter er det begrænset, hvad det kan blive til.

#### Kulturmejeriet

Initiativgruppens ambition er at genanvende og etablere Rue Mejeri som kulturhus med udgangspunkt i bæredygtighed i en bred forstand: fokus skal være på miljø, sundhed og ernæring. Ved at placere Kulturmejeriet i et velbesøgt rekreativt område, vil det kunne tiltrække besøgende fra den nærmeste store by, Odense, og dermed tilføre lokalområdet kulturliv en ekstra dimension.

Mejeriet skal gennem en udvendig og indvendig renovering, og de fornødne tekniske installationer skal etableres. Derudover indrettes kontorer og klinikker til udlejning og der skabe bedre rammer for grønsagsudlevering. Huset kommer også til at huse et folkekøkken med fællesspisning, og der skal indrettes rum med plads til foredrag, koncerter, skuespil, kunststillinger og filmforevisninger.

”Foreningen og bestyrelsen omkring Rue gl. Mejeri er meget taknemmelige for den anerkendelse af vores visioner og aktiviteter, som bevillingen er udtryk for. Vi fortsætter med ildhu vores aktiviteter,” siger Anni Kramer, formand for Foreningen Mejeriet.

#### Andelsbygning genanvendes

Projektet er udvalgt til videreudvikling i Stedet Tæller, fordi projektet viser hvordan man kan genanvende en typisk andelsbygning der oprindeligt har været anvendt til mejeri, til et aktivt lokalt samlingssted..

#### FAKTA:

- / Status: Projektet er udvalgt til videreudvikling.
- / Vision: At skabe et bæredygtigt kulturhus i et forsømt mejeri.
- / Hovedgreb: At renovere de gamle mejeribygninger og anvende dem til nye formål.
- / Organisation: Andelsforeningen får opbakning fra kommunen og samarbejder med Nordfyns Erhverv, Morud Erhvervsklub og Nordfyns Højskole.



### Yderligere oplysninger

Anni Kramer, Formand for Kulturmejeriet, telefon 29 80 78 80

### De øvrige udvalgte projekter er:

#### Lolland-Falster

/ **Synliggørelse af Søbred og historisk kirkemiljø i Maribo**

Landskabelig bearbejdning kan skabe bedre forbindelser mellem Maribos markante historiske arv og naturherligheder - og dermed aktivere byens største potentialer.

/ **Markedsplads og torvehal i Nakskov**

Visionen i Nakskov er udvikling af en smukt udformet markedsplads, som understøtter salg af Lollands mange fødevarer specialiteter og styrker byens image.

/ **Landbolyst tæller for Fejø**

To lokale ildsjæle ønsker at gendanne det historiske hotel, Landbolyst, som omdrejningspunkt for overnatninger, møder og sociale kulturelle aktiviteter på Fejø.

/ **Røgerier i Langø**

Målet for dette projekt er opførelsen af to nye røgerier, som skal støtte op om Langø's turisme og produktion af kvalitetsfisk.

#### Møn

/ **Camønoen**

Lokale ildsjæle på Møn vil skabe en vandre/pilgrimsrute, der kan koble øens forskellige oplevelser og aktører sammen og give nye oplevelsesmuligheder.

#### Sejerø

/ **Marebjerg Gård**

Dette projekt kan gøre den nedlagte landbrugsejendom, Marebjerg Gård, til nyt samlingspunkt af høj arkitektonisk, lokalhistorisk og bæredygtig kvalitet.

#### Jylland:

/ **Solnedgangspladsen**

I Gammel Skagen ønsker projektgruppen at skabe en robust, stillisteret menneskeskabt solnedgangsplads i klitterne.

/ **Oplevelshavnen – det sorte tårn i Hirtshals**

Dette projekt skal understøtte det upolerede, industrielle havnemiljø i Hirtshals og skabe nye oplevelser, blandt andet ved at opføre et nyt udsigts- og formidlingstårn.

/ **Matchmakingzone Klitmøller**

Gruppen bag Matchmakingzone Klitmøller ønsker at etablere et netværks- og erhvervsudviklingssted, hvor beboere og brugere kan mødes.

/ **Mors på kanten**

Lokale ildsjæle ønsker at etablere servicestationer på Mors' mange havne, hvor det bliver muligt at leje f.eks. cykler og kanoer og skræddersy en afvekslende tur på kanten af øen.



- / **Limfjordsteatret – et teater i udvikling**  
Opførelsen af et Limfjordsteater skal samle lokale frivillige på Mors og forene kultur, sport og uddannelser på ét sted.
- / **Landsbyen de 7 sogne**  
Ved at stå sammen ønsker landsbyerne Karby, Redsted, Torf og Hvidbjerg at skabe en superlandsby, bl.a. gennem genanvendelse af tomme ejendomme.
- / **Stinesminde Havn**  
Ved Mariager Fjord ønsker Stinesminde Borgerforening at forbedre Stinesminde Havn ved iscenesætte den som ramme om rekreative aktiviteter.
- / **Tårs Vandtårn**  
Med dette projekt skal det undersøges, hvordan Tårs Vandtårn kan aktiveres som udsigtspunkt og vartegn for byen og som et uformelt, udendørs aktivitetsrum.
- / **Egil Fischers Ferieby og Femmøller Strand**  
På Djursland skal Egil Fischers Ferieby og Femmøller Strand genetablere stedets oprindelige værdier og landskabsarkitektoniske intentioner.
- / **Ålbæk Strandpark**  
Bedre adgangsforhold, nye stisystemer og en opførelsen af 'strandparkstation' skal revitalisere Ålbæk Strand og gøre den til løftestang for bedre livskvalitet.
- / **Porten til Skjern Å**  
En fælles indgang og en række innovative formidlingstiltag kan aktivere Skjern Ådal.
- / **Fra rekreation til rekruttering i Ringkøbing**  
Lokale iværksættere og kommune ønsker at skabe indbydende rammer for højtuddannede ved at etablere et erhvervskollegium i en historisk bygning.
- / **Revitalisering af Fanø Bad**  
Fysisk bearbejdning og strategisk planlægning skal revitalisere den historiske promenadekultur ved Fanø Bad og styrke naturen.
- / **Porten til Vesterhavet**  
Et nyt samlingssted skal bidrage til at fastholde turismen i Søndervig og genskabe fokus på det, der i første omgang tiltrak besøgende til den vestjyske badeby.

## Bornholm

- / **Linjer i Landskabet**  
Regionskommune og lokale foreninger ønsker at formidle Aakirkebys geologiske og kulturhistoriske fortælling gennem bl.a. nye stiforløb, guidede ture og udsigtsposter.
- / **Udsigts- og rasteplass ved Listed havn**  
I samarbejde med kommunen vil den lokale borgforening etablere en udsigtsplatform og trappe, der forbinder strand og vand med klippekystens stier.
- / **Maritimt multihus og identitetsskabende oplevelseslandskab i Snogebæk**  
Bornholms Regionskommune vil aktivere kulturhistorien i Snogebæk Havn gennem et nyt maritimt multihus med værksted- og opbevaringsfaciliteter, bad og sauna samt formidling af byens redningstjeneste.



## OM KAMPAGNEN

Stedet Tæller er en Realdania-kampagne, der frem til 2016 støtter udvikling og realisering af konkrete, fysiske projekter i Danmarks yderområder. Kampagens projekter skal være med til at udvikle og udnytte de stedbundne potentialer, der kan bidrage til at styrke livskvaliteten i Danmarks yderområder.

Realdania har afsat 115 mio. kr. til den samlede kampagne.

### To ansøgningsrunder – to fokusområder

Der er gennemført to ansøgningsrunder i den samlede kampagne, hvor kommuner, ildsjæle, turismeerhverv og andre yderområdeaktører har haft mulighed for at byde ind.

De udvalgte projekter i anden og sidste ansøgningsrunde støttes med op til 125.000 kr. til eksterne rådgivere til videreudvikling på skitseniveau. I løbet af 2014 afgøres det, hvilke projekter der vil modtage støtte til realisering.

Det var muligt at søge inden for de to fokusområder *Mulighedernes Danmark* og *Kvalitet i kysternes turistbyer*. Mens fokusområdet *Mulighedernes Danmark* støtter udvikling af konkrete, fysiske projekter med afsæt i yderområdernes stedbundne potentialer, retter *Kvalitet i kysternes turistbyer* særlig opmærksomhed mod yderområdernes kystnære, bebyggede områder med turismepotentiale.

## OM STEDBUNDNE POTENTIALER

Stedbundne potentialer er udviklingsmuligheder med afsæt i et bestemt steds unikke kvaliteter. Det kan være kulturarv, natur eller en levende, lokal håndværkstradition. Stedbundne potentialer kan også være lokal kultur, værdier eller sociale netværk, der er opstået over tid.